

Socialnämnden

§ 128

Socialnämnden - förslag till verksamhetsplan och budget år 2024 med utblick för åren 2025-2026 (SN23/11)

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan och budget 2024 med resursfördelning enligt förslag.
2. Socialnämnden godkänner investeringsbudget 2024 med inriktning för 2025-2028 med de förtecknade investeringsprojekten och fördelningen av investeringsbudget.

Reservationer

Desirée Björk (Ö) reserverar sig till förmån för eget förslag.
Per Lönnestål (SD) reserverar sig till förmån för eget förslag.
Helena Butén Langlet (M) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

Socialnämnden ansvarar på uppdrag av Kommunfullmäktige för socialtjänsten i Ekerö kommun. Uppdraget styrs av socialnämndens reglemente, Ekerö kommuns mål och riktlinjer samt nationella mål och lagar för området.

Socialnämnden har beslutat om tre mål för verksamheten under mandatperioden 2023-26;

- 1, Självständighet - Insatserna stärker individen att utifrån sina förutsättningar leva ett självständigt liv.
- 2, Trygghet - Insatserna bidrar till ökad trygghet för den som är i behov av stöd, för anhöriga och för kommunens invånare.
- 3, Kvalitet - Myndighetsutövning och genomförande av insatser håller god kvalitet och tillgodoser invånarnas behov.

Resursfördelningen i budgetförslaget beaktar satsningar och prioriteringar utifrån mål och verksamhetsplan.

Budgetram för 2024 är 639,0 mnkr. Jämfört med 2023 är nämndens nettoram utökad med 37,4 mnkr vilket motsvarar 6,2 %. De budgeterade intäkterna 2024 minskar med 8,2 % medan kostnaderna ökar med 4,2 % jämfört budget 2023.

Förslag till driftbudget för 2024 utgår från en bedömning av volym-, pris- och lönekostnads-

Socialnämnden

utveckling samt intäkter inom området, främst avgifts-/hyresintäkter och statsbidrag. Ökade kostnader är främst kopplade till löner och köp av verksamhet. De två nya upphandlingarna avseende driften av vård- och omsorgsboendet Kullen och de båda boendena med särskild service enligt LSS Solbacken och Roshagen, medför ökade kostnader om sammantaget 9,8 mnkr. Kostnader för löner och uppdragstagare (bl a familjehem och kontaktpersoner-/familjer) beräknas öka med totalt 16,6 mnkr.

Förändringar i fråga om avgifter för förbrukningsartiklar på särskilda boenden för äldre, avgift för transport och förvaring av avlidna, måltidsavgift vid korttidsvistelse enligt LSS samt avgift för familjerådgivning medför ökade intäkter om sammantaget 1,0 mnkr. Vidare beaktas effekter till följd av översyn av hyressättning för bostad med särskild service LSS om 150 tkr (halvårseffekt).

I övrigt beaktas effekter om totalt 7,6 mnkr för förändringar inom ramen för verkställighet bl a samorganisering av ekonomistödet, sammanhållen insatskedja, välfärdsjobb samt organisation och personalbemanning inom egenregiverksamheten.

Risker i förslag till budget är framförallt kopplade till osäkerheter med anledning av konjunkturläge där priser på varor och tjänster, lönekostnader och övriga kostnader kan komma att öka mer än budgeterat för verksamheten i stort. Ökade hyres-/boendekostnader, prisförändringar, risk för ökad arbetslöshet etc kan även medföra påverkan på kostnaderna för försörjningsstöd. Risk finns även kopplat till volymantaganden främst kopplat till äldreomsorg.

Förslag till investeringsbudget för 2024 är 1,7 mnkr och inkluderar medel för inventarier inom socialförvaltningens verksamheter samt lokalanpassningar för oförutsedda brukarbehov.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande - Socialnämnden - förslag till verksamhetsplan och budget år 2024 med utblick för åren 2025-2026
- PM - Socialnämnden - förslag till verksamhetsplan och budget år 2024 samt utblick för åren 2025-2026

Expedieras till

Kommunstyrelsen
Ekonomienheten
Revisorerna

Paragrafen är justerad.

Socialnämnden

Lena Burman Johansson
Socialchef
lena.burman.johansson@ekero.se

Socialnämnden - förslag till verksamhetsplan och budget år 2024 med utblick för åren 2025-2026

Dnr SN23/11

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan och budget 2024 med resursfördelning enligt förslag.
2. Socialnämnden godkänner investeringsbudget 2024 med inriktning för 2025-2028 med de förtecknade investeringsprojekten och fördelningen av investeringsbudget.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ansvarar på uppdrag av Kommunfullmäktige för socialtjänsten i Ekerö kommun. Uppdraget styrs av socialnämndens reglemente, Ekerö kommuns mål och riktlinjer samt nationella mål och lagar för området.

Socialnämnden har beslutat om tre mål för verksamheten under mandatperioden 2023-26;

- 1, Självständighet - Insatserna stärker individen att utifrån sina förutsättningar leva ett självständigt liv.
- 2, Trygghet - Insatserna bidrar till ökad trygghet för den som är i behov av stöd, för anhöriga och för kommunens invånare.
- 3, Kvalitet - Myndighetsutövning och genomförande av insatser håller god kvalitet och tillgodoser invånarnas behov.

Resursfördelningen i budgetförslaget beaktar satsningar och prioriteringar utifrån mål och verksamhetsplan.

Budgetram för 2024 är 639,0 mnkr. Jämfört med 2023 är nämndens nettoram utökad med 37,4 mnkr vilket motsvarar 6,2 %. De budgeterade intäkterna 2024 minskar med 8,2 % medan kostnaderna ökar med 4,2 % jämfört budget 2023.

Förslag till driftbudget för 2024 utgår från en bedömning av volym-, pris- och lönekostnadsutveckling samt intäkter inom området, främst avgifts-/hyresintäkter och statsbidrag. Ökade kostnader är främst kopplade till löner och köp av verksamhet. De två nya upphandlingarna avseende driften av vård- och omsorgsboendet Kullen och de båda boendena med särskild service enligt LSS Solbacken och Roshagen, medför ökade kostnader om sammantaget 9,8 mnkr. Kostnader för löner och uppdragstagare (bl a familjehem och kontaktpersoner-/familjer) beräknas öka med totalt 16,6 mnkr.

Förändringar i fråga om avgifter för förbrukningsartiklar på särskilda boenden för äldre, avgift för transport och förvaring av avlidna, måltidsavgift vid korttidsvistelse enligt LSS samt avgift för familjerådgivning medför ökade intäkter om sammantaget 1,0 mnkr. Vidare beaktas effekter till följd av översyn av hyressättning för bostad med särskild service LSS om 150 tkr (halvårseffekt).

I övrigt beaktas effekter om totalt 7,6 mnkr för förändringar inom ramen för verkställighet bl a samorganisering av ekonomistödet, sammanhållen insatskedja, välfärdsjobb samt organisation och personalbemanning inom egenregiverksamheten.

Risker i förslag till budget är framförallt kopplade till osäkerheter med anledning av konjunkturläge där priser på varor och tjänster, lönekostnader och övriga kostnader kan komma att öka mer än budgeterat för verksamheten i stort. Ökade hyres-/boendekostnader, prisförändringar, risk för ökad arbetslöshet etc kan även medföra påverkan på kostnaderna för försörjningsstöd. Risk finns även kopplat till volymantaganden främst kopplat till äldreomsorg.

Förslag till investeringsbudget för 2024 är 1,7 mnkr och inkluderar medel för inventarier inom socialförvaltningens verksamheter samt lokalanpassningar för oförutsedda brukarbehov.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Socialnämnden - förslag till verksamhetsplan och budget år 2024 med utblick för åren 2025-2026, 2023-11-28

PM - Socialnämnden - förslag till verksamhetsplan och budget 2024 med utblick för åren 2025-2026, 2023-11-27

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Ekonomienheten

Revisorerna

Lena Burman Johansson
Förvaltningschef

Socialnämnden - förslag till verksamhetsplan och budget 2024 med utblick för åren 2025-2026

SN23/11

1. Grunduppdrag och mål

1.1. Grunduppdrag

Socialnämnden ansvarar på uppdrag av Kommunfullmäktige för socialtjänsten i Ekerö kommun. Uppdraget styrs av socialnämndens reglemente, Ekerö kommuns mål och riktlinjer samt nationella mål och lagar för området.

De huvudsakliga lagarna som styr socialnämndens uppdrag är socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Vidare tillämpas hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och patientlagen (PL) i uppdraget avseende vård- och omsorgsboende samt daglig verksamhet och bostad med särskild service enligt LSS. Socialnämndens uppdrag är att;

- Svara för att barn/unga och familjer, vuxna, samt äldre personer och personer med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar samt anhöriga till dessa målgrupper, får det stöd och den hjälp de har rätt till enligt lagar, mål och riktlinjer för området. Socialnämnden svarar även för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn.
- Svara för att myndighetsutövning sker på ett likvärdigt och rättssäkert sätt.
- Svara för att insatser och tjänster enligt SoL och LSS i egen regi samt via externa utförare utförs med god kvalitet.
- Svara för ett effektivt resursutnyttjande av tjänster och verksamheter som motsvarar behoven.
- Samverka med andra huvudmän och organisationer så att de samlade insatserna för den enskilde har god kvalitet och bidrar till att denne kan leva ett självständigt liv.

1.2. Mål

Socialnämnden har beslutat om tre mål för verksamheten under mandatperioden 2023–2026:

Självständighet

Målområde: Stöd och insatser är individuellt utformade, samordnade och tar tillvara individens egna resurser och önskemål för ett så självständigt liv som möjligt.

Mål: Insatserna stärker individen att utifrån sina förutsättningar leva ett självständigt liv.

Trygghet

Målområde: Socialnämndens förebyggande arbete och insatser ska bidra till upplevelsen av trygghet för individen i behov av stöd, dess anhöriga och för kommunens invånare i stort.

Mål: Insatserna bidrar till ökad trygghet för den som är i behov av stöd, för anhöriga och för kommunens invånare.

Kvalitet

Målområde: Socialnämndens verksamhet präglas av ett systematiskt kvalitetsarbete med fokus på rättssäkerhet i myndighetsutövningen och utveckling av insatser som tillgodoser invånarnas behov.

Mål: Myndighetsutövning och genomförande av insatser håller god kvalitet och tillgodoser invånarnas behov.

Dessa mål är vägledande för hur verksamheten svarar upp mot de utmaningar som anges i avsnitt 2. För respektive mål finns ett antal indikatorer som ska påvisa måluppfyllelsen. Dessa följs upp i samband med del- och helårsbokslut.

2. Utmaningar

Socialnämndens uppdrag påverkas av förändringar i omvärlden, i form av samhällstrender och skeenden, förändrad lagstiftning mm. Utöver det finns lokala utmaningar som nämnden behöver ta hänsyn till i sin verksamhetsplanering. Utmaningar för socialnämnden under kommande år sammanfattas i det följande.

2.1. Förändringar i omvärlden

Trender som påverkar det kommunala uppdraget fram emot 2035

Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerade 2023 en omvärldsanalys där de beskriver fem spänningsfält och tio trender som på olika sätt kommer påverka det kommunala och regionala uppdraget fram emot 2035. Nedan följer ett urval av trender som påverkar socialnämndens uppdrag.

- Demokratin utmanas. Sverige har utmaningar med sjunkande valdeltagande och stora ekonomiska, sociala och kulturella skillnader mellan olika samhällsgrupper. Invånare med svaga socioekonomiska förutsättningar har mindre tilltro till den egna förmågan att påverka och lägre tilltro till att kommuner tar hänsyn till deras behov. Det som ytterligare påverkar förtroendet för det demokratiska systemet i Sverige är olika desinformationskampanjer såsom Lagen om vård av unga-kampanjen, som de senaste åren påverkat en del gruppers förtroende för den offentliga verksamheten och det demokratiska systemet.
- "Tyckonomin" breder ut sig. Det finns en tendens att ge större vikt åt individers eller grupperns åsikter snarare än att förlita sig på vetenskaplig forskning, expertis eller objektiv evidens. I sociala medier dominerar individers egna erfarenheter, åsikter och känslor i jämförelse med forskning och beprövad erfarenhet. Information och nyheter som förmedlas digitalt riktas också till specifika målgrupper, vilket innebär att verkligheten anpassas. Utvecklingen riskerar att minska tilliten och toleransen gentemot andra i samhället.
- Invånare med alltmer ojämlika livsvillkor. Människors livsvillkor har under långt tid generellt blivit allt bättre. Samtidigt har skillnaderna i exempelvis inkomster,

förmögenhet och hälsa ökat. Människor med sämre livsvillkor finns ofta bland sjukskrivna och arbetslösa, äldre med ohälsa eller låga pensioner, ensamstående låginkomsttagare med barn samt utrikesfödda med många barn. Två andra grupper som vuxit i antal och som bör uppmärksammas är de med psykiska problem och de som inte ser livet som meningsfullt. Dels för att det i båda fallen rör sig om unga människor, dels för att den negativa utvecklingen i förlängningen kan leda till större samhällsproblem i framtiden. Stora skillnader i livsvillkor innebär att hela samhället utsätts för slitningar i form av ökad kriminalitet, färre gemensamma värderingar, lägre tillit, ökad ohälsa och att det gemensamma ansvaret för samhället riskerar att minska.

- Demografiska utvecklingen utmanar. Antalet invånare i Sverige över 80 år ökar med nästan 50 procent de närmaste tio åren, vilket kommer att öka behoven av välfärdstjänster. Samtidigt ökar antalet personer i arbetsför ålder blygsamt under samma period. Stor del av tillväxten i den arbetsföra befolkningen framöver finns bland personer som har relativt kort arbetslivserfarenhet och som i större utsträckning kommer att studera under delar av tioårsperioden, samt äldre personer med lång arbetslivserfarenhet. Förutom att satsa på att bibehålla medarbetare och tillvarata samt kompetensutveckla befintlig personal kommer andra arbetssätt, välfärdsteknik, samverkan och attityd vara ett ständigt aktuellt arbete.
- Den tekniska utvecklingen. Olika teknologier kombineras och får nya kraftfulla användningsområden. Maskininlärning, AI och användning av stora datamängder står i centrum. Utvecklingen går snabbt och kommer ha stor inverkan på kommuners verksamhet. I en nära framtid kommer personal i kommuner ha olika former av AI-assistenter i sin arbetsmiljö. Ett databaserat arbetssätt bidrar till mer proaktiva insatser inom områden som hälsa och socialtjänst. Integrationen mellan människa och maskin väcker viktiga frågor om säkerhet, integritet och etik. Högt ställda krav på regelverk som skyddar användarnas rättigheter och säkerställer ansvarsfull användning av teknologin behöver balanseras mot de nyttor och den effektivitet som innovationer kan bidra med. Den snabba utvecklingen väcker frågor om diskriminering, ökade digitala klyftor och utanförskap. Det offentliga har en viktig uppgift i att säkerställa att inte enbart vissa individer eller grupper har tillgång till samhällets tjänster.

Förändrad lagstiftning

Ett flertal större utredningar, lagförslag samt nya lagar är aktuella inför planeringsperioden. Några av de som bedöms ha störst påverkan på socialnämndens uppdrag är;

- Från 1 oktober 2023 gäller nya bestämmelser om dygnsvila. Huvudregeln är att alla medarbetare i kommuner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. De nya bestämmelserna bidrar till ett hälsosamt och hållbart arbetsliv för medarbetarna, samt trygga, säkra och kvalitativa insatser för medborgarna. Bestämmelserna

påverkar dock förutsättningarna för rekrytering och schemaläggning inom de utförarverksamheter som socialnämnden ansvarar för.

- Regeringen har presenterat en proposition som innehåller förslag på hur skyddet och stödet till personer som behöver bo på skyddat boende och medföljande barn ska förbättras. Regeringen föreslår bl a att skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen som en boendeinsats till den som behöver skydd och stöd till följd av hot, våld och andra övergrepp. Medföljande barn ska bedömas och beviljas insatsen individuellt, och socialnämnden ska ansvara för att tillgodose barnets behov av stöd- och hjälpinsatser. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2024.
- Fokus i förslaget till den nya socialtjänstlagen är att socialtjänsten skall vara kunskapsbaserad och lättillgänglig samt att barnrätten ska stärkas. I förslaget läggs även stor vikt vid tidiga och förebyggande insatser samt ökade möjligheter att erbjuda insatser utan behovsprövning och biståndsbeslut. Vidare föreslås att den nya äldreomsorgslagen ska vara en del av den nya socialtjänstlagen. Preliminärt kommer den nya lagen att träda i kraft under 2025.
- En ny huvudregel i sekretesslagstiftningen föreslås gällande att information som behövs för att förebygga och bekämpa brott ska delas med brottsbekämpande myndigheter, bl a i syfte att stoppa rekryteringen av barn och unga till de kriminella nätverken. Förändringarna avser att öka informationsutbytet mellan socialtjänst, Polismyndigheten och andra brottsbekämpande myndigheter. Ändringarna föreslås träda i kraft i januari 2025.
- Samsjuklighetsutredningen har haft i uppdrag att se över hur organisering och ansvar ska se ut kring personer med samsjuklighet av skadligt bruk/substansberoende och andra psykiatriska tillstånd. Förslaget är att samtliga vård- och behandlingsinsatser för vuxna med samsjuklighet ska hanteras av regionen och att socialtjänstens ansvar i dessa ärenden ska bestå av kartläggning av levnadsförhållanden, förebyggande arbete, sociala stödinsatser samt anhörigstöd. Det är i dagsläget oklart hur den fortsatta processen kring utredningens förslag kommer att se ut.
- Huvudmannaskapsutredningen har haft i uppdrag att analysera och föreslå hur insatsen personlig assistans ska organiseras i ett statligt huvudmannaskap. Utredningen föreslår bl a att staten genom Försäkringskassan ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om finansiering av insatsen personlig assistans samt att kommunerna inte längre ska vara skyldiga att medfinansiera de första 20 timmarna per vecka av assistansersättningen. Förändringarna föreslås träda i kraft 2026.
- Utredningen "Barn och unga i samhällets vård" har i uppdrag att se över och föreslå åtgärder för hur kvaliteten i vården kan öka när barn och unga placeras utanför det egna hemmet med stöd av socialtjänstlagen och lagen om vård av unga.

Sammantaget innehåller betänkandet ca 130 förslag samt fem områden som behöver utredas särskilt. Förslagen bedöms leda till en förbättrad samhällsvård, bättre förutsättningar efter avslutad vård samt minskad risk för att barn och unga utsätts för och begår brott under och efter samhällsvård. Utredningen ska nu beredas i Regeringskansliet.

Övrigt

Den organiserade brottsligheten påverkar samhället alltmer. Grova våldsdåd som sprängningar och skjutningar ökar och drabbar alltfler medborgare, bland annat i Stockholmsområdet. Samtidigt ökar också den ekonomiska brottsligheten, både genom bedrägerier riktade mot framförallt äldre personer och genom så kallad välfärdsbrottslighet där bolag med kopplingar till kriminella tillskansar sig skattemedel genom fusk med ersättningar inom olika utförarverksamheter.

Socialstyrelsen publicerade 2022 nya nationella riktlinjer vid ADHD och autism. Riktlinjerna gäller vård och stöd till personer i alla åldrar, med fastställd ADHD eller autism eller med en misstänkt funktionsnedsättning. Riktlinjerna rekommenderar bland annat kompetensutveckling hos medarbetarna, förebyggande insatser i form av boendestöd och föräldraskapsstöd samt att det i verksamheten finns en samordnande funktion för personer med komplexa behov.

2.2 Lokala utmaningar

I det här avsnittet beskrivs de lokala utmaningar som socialnämnden har att förhålla sig till under planeringsperioden för att kunna uppnå de mål som fastställts. Dessutom redogörs för de åtgärder som kommer att krävas för att möta dessa utmaningar.

Det ekonomiska läget

Den pågående inflationen driver upp kostnaderna för bl a löner, ersättningar till uppdragstagare och inköp. Det höjda prisbasbeloppet samt de ökade priserna på mat, el och drivmedel påverkar kostnaderna för socialnämndens verksamheter i hög grad, framförallt kostnaderna för ekonomiskt bistånd men även kostnaderna för placeringar av barn, unga och vuxna. Uppräkningen av riksnormen för ekonomiskt bistånd ökar också.

Sammantaget gör det ekonomiska läget att åtgärder behöver vidtas för att hålla socialnämndens kostnader inom beslutad ram. För vidare information om dessa åtgärder se avsnitt 4.1.2 samt textbilaga 3.

Demografi

Under planeringsperioden väntas antalet barn och unga under 18 år i kommunen öka med endast drygt 1 %. Antalet vuxna mellan 19–64 år väntas öka med 3 % och antalet personer över 65 år med 5 %. Gruppen äldre över 80 år väntas öka desto mer, 22 % fram till 2026.

Under planeringsperioden väntas alltså andelen äldre personer i kommunen öka medan andelen personer i arbetsför ålder väntas minska. Detta innebär ett ökat behov av insatser

inom äldreomsorgen och samtidigt ökade svårigheter att möta dessa behov, exempelvis när det gäller personalförsörjning.

För att möta denna utveckling krävs både mer resurser till äldreomsorgen och ett fortsatt arbete med att säkra kompetensförsörjningen och utveckla verksamheten för mer effektiv resursanvändning. Se vidare under avsnitten om arbetsätt och kompetensförsörjning.

Lokalförsörjning

Socialnämnden är beroende av tillgång till ändamålsenliga lokaler för att kunna bedriva sina verksamheter. För att tillgodose detta på ett sätt som är långsiktigt hållbart, ur såväl ett socialt som ett ekonomiskt perspektiv, krävs en god samverkan med kommunens stadsbyggnadsförvaltning samt en fungerande lokalförsörjningsprocess.

Inom såväl äldreomsorgen som funktionshindringsomsorgen finns ett långsiktigt behov av fler platser i vård- och omsorgsboende respektive bostad med särskild service. Därtill finns behov av utökning av lokaler för demensdagvård respektive översyn och planering av lokaler för daglig verksamhet enligt LSS.

Två nya vård- och omsorgsboenden är under produktion respektive planering. Det nya boendet vid Träkvista torg väntas vara färdigt för tillträde och driftstart under tredje kvartalet 2025. För boendet som planeras på Tranholmen har bygglov ännu inte vunnit laga kraft och processen är därför försenad. Boendet förväntas dock kunna uppföras och driftsättas under planeringsperioden.

När det gäller bostad med särskild service enligt LSS fastställde socialnämnden i september 2023 ett ramprogram för denna typ av bostäder. Under planeringsperioden kommer ramprogrammet att ligga till grund för socialnämndens kravställning vid byggnation av nya boenden.

Under 2024 kommer också en översyn att göras av lokalanvändningen inom daglig verksamhet för att säkerställa långsiktigt ändamålsenlig verksamhet. Detsamma gäller lokalerna inom äldreomsorgen samt lokaler för myndighetsutövning och administration. En översyn kan resultera i att det finns behov av att bygga nytt, bygga om eller planera för att samnyttja olika verksamheters lokaler.

Samverkan för förebyggande arbete och tidiga insatser

Ekerö kommun har i hög grad hittills varit skonad från den organiserade brottslighet som beskrivs i avsnitt 2.1. I takt med att fenomenet ökar och breder ut sig i samhället, kommer det dock även närmare Ekerö. För att arbeta förebyggande och kunna ge tidiga insatser till barn och unga som riskerar att fara illa eller utvecklas ogynnsamt krävs omfattande och samordnade insatser från alla samhällsfunktioner. Under 2024 kommer därför individ- och familjeomsorgens öppenvårdsenhet att fortsätta sitt arbete med råd och stöd i samverkan med kommunens låg- och mellanstadieskolor och utveckla arbetssättet till att även omfatta kommunens högstadieskolor.

Ett annat arbetssätt som syftar till att förebygga en negativ social utveckling kring är SSPF, samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid där aktörerna diskuterar hur insatser kan samordnas kring enskilda ungdomar. Under 2024 kommer arbetssättet att fortsätta utvecklas och större fokus läggs på samverkan kring grupper av ungdomar.

För att därutöver stärka det förebyggande arbetet kommer socialförvaltningen under 2024 även att se över behovet av ytterligare samordning av insatser med andra förvaltningar och med externa aktörer. Exempelvis när det gäller barn och ungas psykiska hälsa.

Därtill är ett fokusområde att ge tillgång till tydlig och korrekt information om socialnämndens verksamheter och insatser samt enkla kontaktvägar till socialtjänsten. För att medborgarna ska kunna komma i kontakt med socialtjänsten i ett tidigt skede och för att desinformation ska kunna förebyggas kommer informationen om socialtjänstens insatser att utvecklas, både digitalt och i tryckt format. Därtill kommer informationen till externa aktörer att utvecklas för att öka och bredda kunskapen om socialnämndens verksamheter. Tillgängligheten till socialtjänsten behöver också utvecklas bl a genom utökade digitala kontaktvägar.

Även socialförvaltningens interna samverkan behöver fortsätta utvecklas för att möjliggöra bästa möjliga stöd och insatser för medborgarna. Under 2024 kommer arbetsmodellen Samordnad familjeplan (SFP) att implementeras i ordinarie verksamhet efter ett lyckat pilotprojekt. Arbetsmodellen syftar till att förbättra samordningen i ärenden där flera av socialförvaltningens enheter är involverade och att underlätta kontakten med socialtjänsten för berörda familjer.

De resurser som sammantaget finns för att möta och hantera dessa utmaningar summeras till 2,0 mnkr i 2024 års budget.

Arbetsätt och insatser för att möta medborgarnas behov

Ett ändamålsenligt stöd som möter medborgarnas behov är också generellt en förutsättning för en positiv social utveckling i kommunen. Utifrån socialnämndens mål kommer arbetet med att möta medborgarnas behov under planeringsperioden framförallt vara inriktat på insatser för ökad självständighet och trygghet.

För att nå ökad självständighet hos de medborgare som är i behov av stöd från socialnämndens verksamheter kommer arbetet under planeringsperioden vara fortsatt inriktat på att ta tillvara medborgares egna resurser i så stor utsträckning som möjligt. Exempelvis kommer utökad stöd ges till personer i behov av ekonomiskt bistånd för att de ska nå egen försörjning, genom särskilda nybesökshandläggare samt genom förenklad handläggning i försörjningsstödsärenden. Vidare kommer arbetet med personer som står långt från arbetsmarknaden att utvecklas under planeringsperioden.

För personer med funktionsnedsättning kommer arbetssättet Individens behov i centrum (IBIC) att implementeras under 2024 inom både myndighet och utförarverksamhet för att få bättre anpassade beslut, beställningar och insatser som möjliggör ökad självständighet.

Vidare kommer arbetet med att anpassa resurstilldelningen efter brukarnas behov att fortsätta, så att mer resurser kan allokeras dit behoven är som störst och vice versa.

Socialnämnden fastställde 2022 nya riktlinjer utgående från Socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd för arbetet mot våld i nära relationer. Utifrån dessa kommer arbetet med att utveckla rutiner och arbetssätt att fortgå under det kommande året, med särskilt fokus på ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck där det bl a finns behov av ökad kompetensutveckling hos personalen samt specifika arbetssätt för målgruppen.

Utifrån regeringens förändrade inriktning kring flyktingmottagandet kommer den kraftiga minskningen av flyktingar som anvisas till Ekerö att fortsätta. År 2023 har 24 individer anvisats till kommunen. Länsstyrelsen meddelade i november 2023 siffror för kommunernas mottagande 2024 som visar att Ekerö kommun kommer anvisas 14 nyanlända under det kommande året. Detta kommer att innebära minskade statsbidragsintäkter, vilket lett till en omfördelning av resurserna inom individ- och familjeomsorgen.

God och nära vård är ett övergripande mål för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården och som syftar till att patienten ska få en god, nära och samordnad vård. Primärvården ska vara navet i vården och samspela med övrig hälso- och sjukvård samt med socialtjänst. Under hösten 2023 har Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län gemensamt arbetat fram ett förslag till regional handlingsplan för god och nära vård i länet. Den länsgemensamma handlingsplanen ska fungera som en vägledning för lokala handlingsplaner. Under planeringsperioden kommer arbetet fortlöpa med att upprätta en lokal handlingsplan med utgångspunkt i att förstärka och ytterligare utveckla den lokala samverkan mellan kommun- och regionaktörer med utgångspunkt i det geografiska samordnande ansvaret hos vårdcentral och kommun.

De resurser som sammantaget finns för att möta och hantera dessa utmaningar summeras till 2,2 mnkr i 2024 års budget.

Kompetensförsörjning och kvalitetssäkring

Kompetensförsörjningen är en utmaning för socialnämnden under planeringsperioden men spås även vara en fortsatt utmaning på längre sikt. Med kompetensförsörjning avses både en tillräcklig bemanning och en tillräcklig kompetensnivå för att kunna upprätthålla kontinuitet och god kvalitet i verksamheterna.

Under senare år har det inom samtliga verksamhetsområden blivit allt svårare att rekrytera och behålla kvalificerad och erfaren personal. Under 2024 kommer därför en förvaltningsövergripande kompetensförsörjningsplan för socialförvaltningen tas fram i samarbete med kommunstyrelseförvaltningens HR-enhet. Socialförvaltningen kommer även att fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare bl a säkerställa en god arbetsmiljö där medarbetare trivs, att kompetens tas tillvara och att det finns möjlighet att utvecklas. I detta arbete ingår även att fortsätta arbetet med att utveckla organisationen bl a genom att tydliggöra rollerna i verksamheterna och vilken kompetens som ska vara kopplad till dessa.

De nya reglerna om 11 timmars dygnsvila utmanar ytterligare utförarverksamheternas personalplanering och möjligheterna att attrahera personal och väntas dessutom bidra till ökade bemanningskostnader. För att möta denna utmaning och den generella utmaningen kring personalförsörjningen har ett projekt kring samordnat schema och bemanning påbörjats inom äldreomsorgens egenregiverksamheter med fokus på gemensam planering och samordning av personalresurserna.

För att klara den framtida kompetensförsörjningen är även kompetensutveckling en viktig aspekt. Under planeringsperioden kommer flera insatser att göras inom detta område, bl a fortsatt satsning på att möjliggöra för vårdbiträden att utbilda sig till undersköterska inom ramen för Äldreomsorgslyftet. Vidare kommer kartläggningar och stödinsatser för att utveckla medarbetarnas språkliga förmåga att fortsätta genomföras inom omsorgsverksamheterna. Därtill kommer kunskaper om och användning av välfärdsteknik att utvecklas genom den kliniska utbildningslägenhet (KUL) som har färdigställts på Ekgården.

Socialförvaltningen i Ekerö kommun medverkar i Yrkesresan som är en nationell satsning med regionalt genomförande för lokal kompetens. Syftet med Yrkesresan är bland annat att bidra till en kunskapsbaserad, jämställd och jämlik socialtjänst och pågår mellan 2021–2028. Verksamhetsområde funktionsnedsättning har därtill ett samarbete med Forum Carpe i syfte att erbjuda ett stöd i kompetens- och verksamhetsutveckling för samtliga medarbetare.

De resurser som sammantaget finns för att möta och hantera dessa utmaningar summeras till 1,8 mnkr i 2024 års budget.

3. Utvecklingsuppdrag

Socialnämnden beslutade i samband med fastställandet av mål för mandatperioden 2023–2026 att anta tre utvecklingsuppdrag som en komplettering av 2023 års verksamhetsplan.

Utvecklingsuppdragen är;

- Höja kompetensen i organisationen kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) samt se över hur stödet till målgruppen ytterligare kan stärkas.

I dagsläget är denna kompetens till stor del koncentrerad till vissa delar av socialförvaltningen vilka arbetar för målgruppen. Under planeringsperioden kommer ett arbete göras för att bredda kunskaperna om målgruppen inom den övriga förvaltningen.

När det gäller att se över stödet till målgruppen kommer verksamhetsområde funktionsnedsättning i början av 2024 starta projektet "Provbo". Projektet innebär att unga vuxna får prova på att bo självständigt men med stöd av personal för att tillskansa sig färdigheter för att på sikt kunna flytta till eget boende och ha en meningsfull sysselsättning. Projektet ska utvärderas efter sex månader.

- Utveckla en sammanhållen insatskedja i samverkan med berörda aktörer i syfte att utveckla hemmaplanslösningar och korta placeringstiderna för barn, unga och vuxna.

Utvecklingsuppdraget kommer att fokusera på stöd till familjer och individer för att möjliggöra kvarboende i hemmet för barn och unga som alternativ till placering samt underlätta övergång från placering till föräldrahem eller eget boende för barn, unga och vuxna. De förväntade effekterna av utvecklingsuppdraget är bl a bättre individanpassat stöd, förebyggande av placeringar och kortade placeringstider. Sammantaget förväntas det även leda till minskade kostnader.

- Utveckla användningen av välfärdsteknik och digitala lösningar i vård och omsorg.

För att kunna öka livskvalitén, självständigheten och tryggheten för äldre och personer med funktionsnedsättningar behöver tillgången till samt användning av välfärdstekniken utvecklas inom verksamhetsområdena. Tekniken förväntas även att bli en viktig del i att klara utmaningarna inom kompetensförsörjningen. Några exempel på vad som ska genomföras inom ramen för utvecklingsuppdraget är bl a:

- Implementering av välfärdsteknik utifrån framtagna försörjningsstrategi med nyttokostnadsberäkningar (vilken tagits fram i samarbete med SKR). Införande utgår från prioriteringar av välfärdsteknik för att möta de demografiska utmaningarna, underlätta för personal och ge brukare ökad trygghet och självständighet.
- Verksamhetsområde funktionsnedsättning kommer under 2024 att implementera så kallade "MEMOplanners". Det är ett tids- och planeringshjälpmedel som ska finnas i gemensamma utrymmen på alla utförarverksamheter inom verksamhetsområdet.

Ekerö kommun kommer i övrigt inge en ansökan kommer om bidrag från Vinnova för projekt som rör IoT (Internet of Things) vid särskilda boenden. Syftet med projektet är att införa IoT-baserad välfärdsteknik med fokus på att skapa trygghet för boende, närstående och personal. Projektansökan kommer att inges i samarbete med RISE (Research Institutes of Sweden, Sveriges forskningsinstitut) och andra samarbetsaktörer bl a fastighetsägare.

4. Ekonomi och verksamhet

4.1 Driftbudget 2024

Nämndens nettoram ökar med 37,4 mnkr från 601,6 mnkr år 2023 till 639,0 mnkr år 2024, vilket motsvarar en ökning om 6,2 %¹.

Socialnämndens intäkter 2024 omfattar totalt 88,8 mnkr och utgörs i huvudsak av avgifter (22,0 mnkr), hyror (20,7 mnkr), statsbidrag (11,2 mnkr) samt ersättning för delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser (9,5 mnkr). I förhållande till 2023 minskar de budgeterade intäkterna med 8,2 %.

Socialnämndens kostnader 2024 uppgår till totalt 727,0 mnkr och utgörs främst av löner, arvoden och omkostnadsersättningar (321,3 mnkr), köp av verksamhet (246,7 mnkr), övriga

---

¹ Se bilaga 1, Resultatrapport

externa kostnader (84,1 mnkr) samt intern lokalhyra (57,8 mnkr). Jämfört med 2023 ökar de budgeterade kostnaderna med 4,2 %.

Förändringen av de budgeterade kostnaderna är en följd av ökade volymer (1 %), löner samt övriga kostnader (3 %). De två entreprenadupphandlingarna avseende driften av vård- och omsorgsboendet Kullen och de två bostäderna med särskild service enligt LSS Solbacken och Roshagen höjer kostnaderna med sammanlagt 9,8 mnkr. Utöver detta beräknas kostnaderna för löner samt arvoden till uppdragstagare (bl a familjehem och kontaktpersoner-/familjer) öka med 16,6 mnkr.

Lägre intäkter beror framförallt på minskade statliga stimulansbidrag bl a Äldresatsningen samt kostnadsersättningar framförallt till följd av ett minskat flyktingmottagande. Genom höjningen av prisbasbeloppet för 2024 (9,1 %) ökar visserligen avgiftsintäkterna, men det räcker inte för att täcka de minskade statsbidragen.

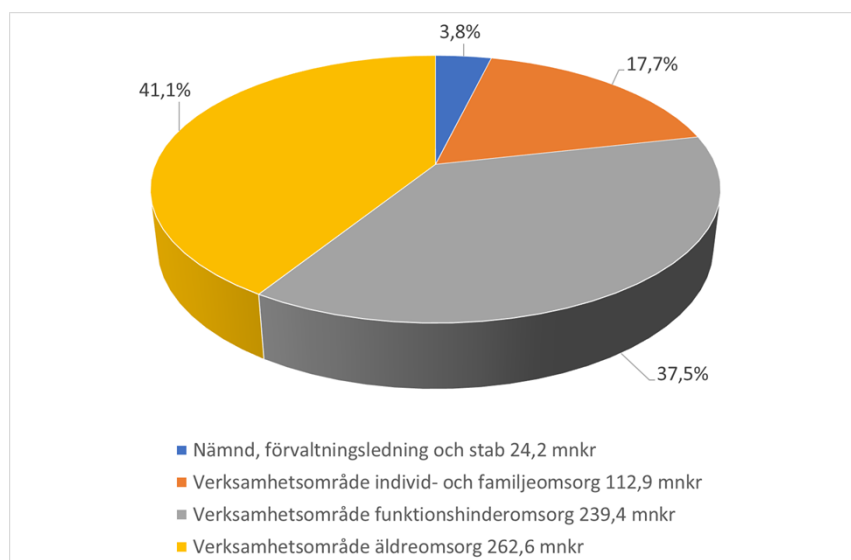
Osäkerheter med anledning av konjunkturläget med bl a risk för ökad arbetslöshet, kan medföra en negativ påverkan på det ekonomiska utfallet, främst för försörjningsstöd, under det kommande året. Även ett ökat antal äldre, främst de över 85 år, kan komma att påverka kostnaderna för bl.a. hemtjänst utöver det som är budgeterat.

Statliga samt EU-finansierade stimulansbidrag ingår med 4,0 mnkr men möjlighet finns att Ekerö kommun tilldelas eller ges möjlighet att ansöka om ytterligare medel, vilket i så fall kan komma att påverka det ekonomiska utfallet i positiv riktning under året.

Budget per verksamhet

Fördelningen av resurser mellan de olika verksamhetsområdena för åren 2023 och 2024 visar att förändringen i såväl absoluta som relativa tal är störst inom äldreomsorgen, 28,6 mnkr eller motsvarande 12,2 %

. Socialnämnden - budget (netto) per verksamhetsområde 2024, 639,0 mnkr

I jämförelse med budget 2023 innebär förslaget följande förändringar per verksamhetsområde.

	Förändring 2023-2024	
	Tusentals kronor	Relativ förändring
Nämnd, förvaltningsledning och stab	-993	-3,9%
Verksamhetsområde individ- och familjeomsorg	3 393	3,1%
Verksamhetsområde funktionsnedsättning	6 388	2,7%
Verksamhetsområde äldreomsorg	28 648	12,2%
Summa	37 437	6,2%

En genomgång av de olika verksamheterna och insatserna visar att nettokostnaderna ökar mest inom vård- och omsorgsboende för äldre, bostad med särskild service samt för försörjningsstöd. Budgeten minskar mest inom hemtjänst och boendestöd för personer med funktionsnedsättning samt myndighetsutövning, ledning och administration².

Såväl kostnader som intäkter i form av statsbidrag kopplat till insatser för nyanlända och ensamkommande barn minskar jämfört med 2023 års budget till följd av ett minskat mottagande och därmed färre personer i etablering.

4.1.1 Risk- och känslighetsbedömning

Rysslands invasion av Ukraina samt andra händelser i omvärlden har medfört ökade priser för livsmedel, el, drivmedel och andra förbrukningsvaror som i nästa steg lett till ökad inflation. Inflationen medför bl.a. en höjning av prisbasbeloppet för 2024 med 9,1 %. Sammantaget påverkar detta en risk för ökade kostnader utöver budget för individ- och familjeomsorgens verksamheter. Detta gäller framför allt ekonomiskt bistånd men även kostnader för placering av barn, unga och vuxna. Vidare kan utfallet av nästa års lönerörelse komma att påverka kostnaderna utöver budget, framför allt för egenregiverksamheten.

Dessutom kan förändringar utöver det som beaktats i budget avseende indexreglerade avtal komma att påverka det ekonomiska utfallet.

Volymutvecklingen, dvs antal insatser i form av timmar och dygn, är ytterligare en faktor som starkt påverkar nämndens ekonomiska utfall. Detta gäller såväl insatser kopplade till enskilda individer inom individ- och familjeomsorgen och funktionshinderomsorgen samt till insatser som omfattas av grupper av individer, företrädesvis inom äldreomsorgen.

---

² Se bilaga 2, Budget per verksamhet

För att åskådliggöra de volymrisker som beskrivits ovan anges genomsnittskostnaderna för några vanligt förekommande insatser inom nämndens ansvarsområde;

Vård- och omsorgsboende	935 tkr/plats och år
Bostad med särskild service LSS	1 485 tkr/plats och år
Daglig verksamhet LSS	375 tkr/plats och år
HVB ³ , Barn och unga	1 665 tkr/plats och år
SiS ⁴ , Barn och unga	2 445 tkr/plats och år
LVM ⁵ , Vuxna missbruk/beroende	1 580 tkr/plats och år
Personlig assistans	710 tkr/person och år

4.1.2 Förändringar

Budget utgår från beslutade förändringar av taxor och avgifter⁶. Ändrad princip för beräkning av avgift för måltider på korttidsvistelse enligt LSS (Knalleborg) leder till ökade intäkter, liksom införande av indexerad avgift för familjerådgivningen, sammanlagt 0,1 mnkr. Två nya avgifter beräknas ge ett tillskott på 0,9 mnkr för år 2024. Sammantaget beräknas dessa reviderade respektive nya avgifter ge ökade intäkter på 1,0 mnkr.

En översyn av hyror för bostad med särskild service enligt LSS kommer att inledas 2024. Beslutade principer för hyressättning inom vård- och omsorgsboende är föremål för hyresnämndens prövning, något som kan påverka tidplanen för hyresöversynen avseende LSS. Effekter av förändrade hyror är i budget för 2024 beaktade med 150 tkr (halvårseffekt).

Inom ramen för grunduppdraget (verkställighet) vidtas åtgärder för ökad kostnadseffektivitet inom egenregiverksamheten, utvecklat arbetssätt inom individ- och familjeomsorgen med sammanhållen insatskedja för att korta ner placeringstider samt för att sänka kostnaderna för ekonomiskt bistånd genom en satsning på välfärdsjobb. Sammantaget förväntas dessa åtgärder ge effekt i form av minskade nettokostnader om 7,6 mnkr.

4.1.3 Verksamhetsmått

En förnyad bedömning av volymerna inom socialnämndens verksamheter har gjorts baserat på utfallet för perioden januari-september 2023. Där ökade eller minskade volymer kunnat utläsas under 2023 har justerade antaganden gjorts för 2024. Bl.a. av det skälet minskar volymerna inom hemtjänst, medan antalet vård dygn i vård- och omsorgsboende ökar jämfört med budget 2023⁷.

Till följd av den förnyade bedömningen minskar antalet årsplatser i daglig verksamhet liksom antalet boendestödstimmar inom funktionshinderområdet, medan antalet årsplatser i bostad med särskild service ökar.

---

³ Hem för vård eller boende (HVB)

⁴ Statens Institutionsstyrelse (SiS)

⁵ Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)

⁶ Se tabellbilaga 3 - Förändringar samt textbilaga 3 - Åtgärder och effektiviseringar i budget 2024

⁷ Se bilaga 4, Verksamhetsmått

Inom individ- och familjeomsorgen ökar antalet årsplatser i familjehem och jourhem. Samtidigt minskar antalet boendestödstimmar liksom antalet hushåll med ekonomiskt bistånd (försörjningsstöd).

4.1.4 Ersättningsnivåer

Ersättningsnivåerna räknas genomgående upp med 3 % från 1 januari respektive 1 april (LOV) jämfört med föregående år⁸. Till utförare av hemtjänst utgår ersättning för delegeringar utöver ordinarie hemtjänstersättning.

4.2 Utblick mot driftbudget åren 2025–2026

Samhällsutvecklingen i stort påverkar socialnämndens uppdrag på olika sätt. Det finns osäkerheter kring ekonomin i samhället, liksom kring arbetslöshet, kompetensförsörjning, välfärdsbrottslighet, desinformationskampanjer som påverkar förutsättningarna för verksamheten. Även kommunens samlade ekonomi, som kommer att vara starkt begränsad kommande år, påverkar utrymmet för socialnämndens olika verksamheter och insatser. De demografiska utmaningarna är fortsatt betydande, med bl.a. en ökande andel äldre. Det är framför allt de över 85 år där behoven av insatser tenderar att bli märkbara.

För åren 2025 och 2026 förväntas minskad inflationstakt och lägre löneökningstakt jämfört med 2023 och det som förväntas för år 2024.

Två nya särskilda boenden för äldre samt en bostad med särskild service enligt LSS tas i drift med påverkan på såväl hyresintäkter som drifts- och hyreskostnader.

4.3 Investeringar år 2024 med inriktning perioden 2025–2028

Investeringsbudgeten för 2024 omfattar inköp av inventarier inom socialförvaltningens verksamheter⁹. Utöver detta finns i likhet med tidigare år medel för oförutsedda brukarbehov inom bostad med särskild service enligt LSS.

Kommande år i planeringsperioden påverkas bl.a. av att två vård- och omsorgsboende tas i drift liksom en bostad med särskild service.

---

⁸ Se bilaga 5 Ersättningsnivåer

⁹ Se bilaga Investeringsbudget

Resultatrapport Socialnämnden
Budget 2024

<i>tkr, inkl interna transakt.</i>	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
Summa externa intäkter	106 607	95 733	87 774
- varav statsbidrag	37 410	25 916	11 212
- varav taxor och avgifter	19 652	20 362	21 990
Summa interna intäkter	1 900	966	977
- varav driftsersättningar	0	0	0
- varav lokalhyresersättn/int hyresint	0	0	0
Summa intäkter	108 508	96 699	88 751
Personalkostnader inkl po	-281 576	-305 038	-321 288
Lokalhyra intern	-51 320	-55 563	-57 788
Lokalhyra extern	-2 798	-2 653	-1 225
Övriga externa kostnader	-80 806	-64 810	-84 146
Köp av huvudverksamhet	-231 889	-250 989	-246 667
Driftsersättningar	-9 136	-15 714	-13 078
Lokalhyresersättningar	0	0	0
Övriga interna kostnader	-3 875	-2 455	-2 584
Avskrivningar och internränta	-1 272	-1 083	-1 017
Summa kostnader	-662 673	-698 304	-727 793
Nettokostnad	-554 165	-601 605	-639 042

Plus (+) = högre budget Minus (-) = lägre budget

tkr	Utfall 2022 netto	Budget 2023			Budget 2024			Förändring år 2023 jämfört föregående års budget					
		Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
TOTALT	-554 165	96 699	-698 304	-601 605	88 751	-727 793	-639 042	-7 948	29 489	37 520	-8,2%	4,2%	6,2%
Politisk verksamhet	-984	-117	-1 330	-1 363	0	-1 283	-1 283	117	-47	-80	-100,0%	-3,5%	-5,9%
Äldreomsorg													
Ordinärt boende	-59 692	19 560	-76 672	-57 112	21 932	-82 303	-60 371	2 372	5 631	3 259	12,1%	7,3%	5,7%
Särskilt boende	-146 454	37 495	-197 928	-160 433	34 209	-218 898	-184 690	-3 286	20 970	24 257	-8,8%	10,6%	15,1%
Övriga insatser	-1 618	1 934	-3 881	-1 947	400	-4 103	-3 703	-1 534	221	1 755	-79,3%	5,7%	90,1%
Insatser för personer med funktionsnedsätt.													
Boende (LSS och SoL)	-119 252	7 759	-142 317	-134 558	9 124	-154 763	-145 639	1 365	12 446	11 081	17,6%	8,7%	8,2%
Daglig verksamhet (LSS)	-38 266	1 660	-42 637	-40 977	490	-42 232	-41 742	-1 170	-405	765	-70,5%	-0,9%	1,9%
Personlig assistans (LSS och SFB)	-20 389	7 257	-27 069	-19 812	8 428	-30 890	-22 462	1 171	3 821	2 650	16,1%	14,1%	13,4%
Korttidsvistelse (LSS)	-6 369	182	-6 981	-6 799	215	-7 051	-6 836	33	70	37	18,1%	1,0%	0,5%
Hemtjänst, boendestöd m.m. (SoL)	-13 889	1 375	-16 432	-15 057	1 139	-10 989	-9 850	-236	-5 443	-5 207	-17,2%	-33,1%	-34,6%
Övriga insatser (LSS)	-5 325	56	-7 479	-7 423	94	-4 392	-4 298	38	-3 087	-3 125	67,9%	-41,3%	-42,1%
Insatser för vuxna missbrukare													
Heldygnsplacering, SoL och LVM	-4 177	322	-2 924	-2 602	200	-4 123	-3 923	-122	1 199	1 321	-37,9%	41,0%	50,8%
Övriga insatser	-1 540	0	-1 651	-1 651	0	-1 708	-1 708	0	57	57	0,0%	3,5%	3,5%
Övrig vuxenvård													
Heldygnsplacering, SoL	-4 792	586	-6 345	-5 759	188	-3 129	-2 942	-398	-3 216	-2 817	-68,0%	-50,7%	-48,9%
Övriga insatser	-890	4	-872	-868	21	-720	-698	17	-153	-170	430,6%	-17,5%	-19,6%
Insatser för barn & unga inkl. familjerådgivn.													
Institutionsvård (SoL/LVU)	-6 788	418	-8 361	-7 943	362	-7 414	-7 052	-56	-947	-891	-13,4%	-11,3%	-11,2%
Familjehem/Jourhem	-17 271	572	-20 220	-19 648	635	-22 551	-21 917	63	2 331	2 269	11,0%	11,5%	11,5%
Övriga insatser	-13 085	109	-12 666	-12 557	81	-13 819	-13 737	-28	1 152	1 180	-25,3%	9,1%	9,4%
Försörjningsstöd	-24 633	0	-24 235	-24 235	42	-29 315	-29 273	42	5 080	5 038	0,0%	21,0%	20,8%
Ensamkommande och nyanlända													
Ensamkommande barn- och unga	359	5 141	-5 141		5 279	-5 278	0	138	137	0	2,7%	2,7%	0,0%
Nyanlända invandrare	-1 307	11 645	-11 448	198	4 613	-4 613	0	-7 032	-6 835	198	-60,4%	-59,7%	-100,0%
Mynd.utövn., ledn & adm	-67 803	741	-81 714	-80 973	1 300	-78 219	-76 919	559	-3 495	-4 054	75,4%	-4,3%	-5,0%

Förändringar budget 2024
Socialnämnden

Förändringar i budget, exklusive effektiviseringar eller effekter av volymförändring (demografi) och generella prisförändringar.

Lägre kostnad/Högre intäkt (reducerad nettobudget) än året innan = positiva tecken (+)

Högre kostnad/ Lägre intäkt (ökad nettobudget) än året innan = minus (-)

Tabellen redovisar intäktsförstärkningar och kostnadsreduceringar.

Tabellen redovisar även ev omprioriteringar och satsningar, inom given budgetram.

I textbilaga beskrivs omfattningen av förändring med konsekvensbeskrivning

Kto	Vrk	Förändring jämfört budget 2023	Budget 2024	Tot budget efter förändring
			tkr	
		Summa effektiviseringar och förändringar inom ram - verkställighet	7 600	
		Förslag förändringar:		
3130	510210	Avgift förbrukningsartiklar särskilt boende	400	184 690
3130	510210	Avgift transport och förvaring av avlidna	520	0
3130	513913	Avgiftsförändring måltider korttidsvistelse LSS	90	6 836
4630	585100	Avgiftsförändring familjerådgivning	10	379
3410	513110	Översyn hyressättning bostad med särskild service LSS	150	145 639
		S:a förslag förändringar år 2024 jämfört föregående år	8 770	

Åtgärder och effektiviseringar i budget 2024

Sammanfattning

Budget för 2024 förutsätter åtgärder för att reducera kostnaderna och/eller öka intäkterna. Budgetförslaget innehåller effekter av åtgärder vilka är föremål för politiskt beslut samt åtgärder som ligger inom ramen för verkställighet inom socialförvaltningen om sammantaget 8,8 mnkr.

Åtgärder för politiskt beslut avser avgift för förbrukningsartiklar på särskilda boenden för äldre, avgift för transport och förvaring av avlidna, förändring av måltidsavgift vid korttidsboende enligt LSS samt förändring av avgiften för familjerådgivning. Vidare beaktas effekter kopplat till översyn av hyressättning inom bostad med särskild service enligt LSS. Sammantaget bedöms dessa åtgärder medföra ökade intäkter om 1,2 mnkr.

Inom ramen för verkställighet beräknas inom individ- och familjeomsorgen fortsatt arbete med förebyggande och tidiga insatser samt välfärdsjobb leda till lägre kostnader för placeringar samt för ekonomiskt bistånd på sammanlagt 1,3 mnkr. Ett fortsatt arbete med en resurseffektiv organisation inom förvaltningsledning/stab samt inom äldreomsorgen respektive funktionshinderomsorgen förväntas sammantaget medföra lägre kostnader om 6,3 mnkr.

Åtgärder för politiskt beslut

Förändring jämfört budget 2023		Budget
Nr	tkr	2024
1,	Avgift förbrukningsartiklar särskilt boende	400
2,	Avgift transport och förvaring avlidna	520
3,	Avgiftsförändring måltider korttidsvistelse LSS	90
4,	Avgiftsförändring familjerådgivning	10
5,	Översyn hyressättning bostad med särskild service LSS	150
S:a förslag förändringar år 2024 jämfört föregående år		1 170

1–4, Förändringar avgifter (1 020 tkr). Efter en översyn föreslås dels två nya avgifter och dels förändringar i två befintliga avgifter. Förslaget redovisas i separat ärende i anslutning till budgetförslaget.

Förbrukningsartiklar särskilt boende. Beslut fattat av socialnämnden 2023-11-09 § 113. En schablonavgift för förbrukningsartiklar för de som inte själva står för inköp av detta. Avgiften omfattas inte av maxtaxan inom äldreomsorgen.

Transport och förvaring avlidna. Ny avgift avseende transport och förvaring på bårhus av avlidna vid kommunens särskilda boenden. Engångsavgift vilken debiteras dödsboet.

Måltider på korttidsvistelse LSS. Höjning av avgiften för måltider på korttidsvistelse LSS i nivå med de faktiska kostnaderna.

Familjerådgivning. Höjning av avgiften för familjerådgivning.

Konsekvenser för brukare/medborgare:

Högre avgiftsuttag. Den genomförda barnkonsekvensanalysen visar sammanfattningsvis att den förändrade avgiften inte bedöms påverka föräldrars benägenhet att söka rådgivning och att förslaget därmed inte går emot barnets bästa.

Konsekvenser för personal/arbetsmiljö:

Inga.

5, Hyressättning LSS-bostäder (150 tkr). En översyn av hyror för bostad med särskild service enligt LSS kommer att inledas under 2024. Beslutade principer för hyressättning inom särskilt boende är föremål för hyresnämndens prövning, något som kan påverka tidplanen för hyresöversynen avseende LSS. Effekter av förändrade hyror är i budget för 2024 beaktade med 150 tkr (halvårseffekt).

Konsekvenser för brukare/medborgare:

För vissa brukare kan förändringen medföra högre hyra jämfört med idag.

Konsekvenser för personal/arbetsmiljö:

Inga.

Åtgärder inom ramen för verkställighet

Förändring jämfört budget 2023		Budget
Nr	tkr	2024
1,	Resurseffektiv förvaltning – samorganisering av ekonomi-stödet	800
2,	Sammanhållen insatskedja	1100
3,	Välfärdsjobb	200
4,	Resurseffektiv förvaltning – organisation och personalbemanning äldreomsorg	3000
5,	Resurseffektiv förvaltning – organisation och personalbemanning funktionshinderomsorg	2500
S:a förslag förändringar år 2024 jämfört föregående år		7600

Förvaltningsledning/stab

1, Resurseffektiv förvaltning – samorganisering av ekonomistödet (800 tkr).

Socialförvaltningens ekonomistöd samorganiserar med ekonomienheten inom kommunstyrelseförvaltningen. Genom förändringen kan en ekonomitjänst vakanshållas.

Konsekvenser för brukare/medborgare:

Inga.

Konsekvenser för personal/arbetsmiljö:

Inga.

Individ- och familjeomsorg

2, sammanhållen insatskedja (1 100 tkr) Inom individ- och familjeomsorgen utvecklas en sammanhållen insatskedja med syftet att möjliggöra kvarboende i hemmet för barn och unga som alternativ till placering samt att underlätta övergång från placering till föräldrahem eller eget boende för barn, unga och vuxna.

Konsekvenser för brukare/medborgare:

Insatsen syftar till att skapa förutsättningar för att vidareutveckla det individanpassade stödet på hemmaplan till barn, unga och deras familjer. Arbets sättet syftar till att förebygga placeringar utanför hemmet och korta placeringstider för de barn och unga som är placerade.

Konsekvenser för personal/arbetsmiljö:

Inga.

3, Välfärdsjobb (200 tkr). Ett projekt med kommunala välfärdsjobb har startat upp under 2023 och kommer att pågå t o m 2026. Målgruppen är personer med försörjningsstöd som står långt från arbetsmarknaden. Åtgärden förväntas medföra lägre kostnader för försörjningsstöd.

Konsekvenser för brukare/medborgare:

Stärka individernas möjligheter till arbete på den reguljära arbetsmarknaden genom att ge dem yrkeserfarenhet, vid behov språkträning och utbildningsinsatser kopplade till det arbete som utförs.

Konsekvenser för personal/arbetsmiljö:

Inga.

Äldreomsorg

4, Resurseffektiv förvaltning – samordnad schema/bemanning (3 000 tkr). Flera åtgärder har genomförts under 2023 men fortsätter även 2024 med ekonomisk effekt. Inom ramen för projektet ”schema/bemanning” genomförs schema-/resursplanering av en ny gemensam bemanningsenhet med pooltjänster. Vidare pågår arbete med att öka antalet heltidsanställda, minska antalet timanställda och minska betydande kostnader för övertid. Projektet syftar till att erbjuda vikarier trygga anställningar och attraktiva scheman genom samordning av schema och bemanning.

Konsekvenser för brukare/medborgare:

Ökad personalkontinuitet skapar förutsättningar för förbättrad kvalitet för brukarna.

Konsekvenser för personal/arbetsmiljö:

Ökade utvecklingsmöjligheter och bättre arbetsmiljö. Nya förutsättningar och arbetssätt kan upplevas negativt av vissa medarbetare.

Funktionshinderomsorg

5, Resurseffektiv förvaltning – organisation och bemanning (2 500 tkr).

Flera åtgärder har genomförts under 2023 men fortsätter även 2024 med ekonomisk effekt. Bland annat har en organisatorisk förändring av serviceboenden i Ekerö centrum genomförts vilket medfört såväl lägre lokalkostnader som personalkostnader. Vidare pågår en successiv anpassning av personalresurserna inom bostad med särskild service genom översyn av schema och bemanning med utgångspunkt från kartläggning av brukarnas individuella behov. En genomlysning av ledningsstruktur inkl. ansvar och roller kommer i övrigt att genomföras och i avvaktan på den kommer en cheftjänst att hållas vakant under året.

Konsekvenser för brukare/medborgare:

Rätt matchning i kompetens till brukaren. Rätt insatser av stöd och service den tid på dygnet brukaren har behov. Ökad personalkontinuitet skapar förutsättningar för förbättrad kvalitet.

Konsekvenser för personal/arbetsmiljö:

Förändring i arbetssätt med möjligheten att arbeta på flera enheter. Stärkt tydlighet vad gäller roller och ansvar samt likvärdigt arbetssätt inom verksamhetsområdets enheter.

Översyn av scheman kan medföra påverkan på flexibiliteten för den enskilde medarbetaren.
Nya förutsättningar och arbetssätt kan upplevas negativt av vissa medarbetare.

Underlag budget år 2024	Utfall 2022	Progn utfall 2023	Budget 2023	Budget 2024
Äldreomsorg				
Hemtjänst, timmar ¹	145 418	135 671	153 420	138 528
Permanent/korttid/växel, antal årsplatser	209	224	217	226
Insatser för personer med funktionsnedsättning				
Bostad med särskild service, antal årsplatser	92	90	93	97
Daglig verksamhet, antal årsplatser	116	102	115	104
Personlig assistans/avlösare/ ledsagare, timmar	34 893	32 777	38 976	39 540
Korttidsvistelse, antal årsplatser	18	25	20	25
Boendestöd, timmar ²	15 073	14 086	16 108	14 100
Insatser för vuxna missbrukare				
Behandlingshem (SoL/LVM), årspl.	4	5	3	4
Boende vuxna missbruk, årsplats	0	0	0	0
Öppenvårdsinsatser, med/utan biståndsbeslut	63	75	..	100
Övrig vuxenvård				
Boende/behandlingshem	10	7	12	6
Boendestöd, timmar	1 495	1 907	1 800	1 440
Insatser för barn och unga				
Institutionsvård, årsplatser	11	7	11	7
Familjehem/jourhem, årsplatser	38	39	39	46
Kontaktperson/kontaktfamilj ³	27	34	..	30
Öppenvårdsinsatser, med/utan biståndsbeslut	246	265	..	320
Försörjningsstöd				
Försörjningsstöd, antal hushåll	171	181	188	178
Ensamkommande och nyanlända				
Barn och unga på boende/behandlingshem, årsplatser	2	5	..	6
Nyalända med försörjningsstöd, antal hushåll	31	22	..	14
¹ Omfattar även personer under 65 år				
² Omfattar även personer över 65 år				
³ Omfattar även kvalificerad kontaktperson				

Socialnämnden
Ersättningsnivåer budget 2024

Underlag budget år 2024 (kronor och % förändring)	Kronor per månad / styck		Kronor per helår, styck		Årlig förändr,% Budget 2024
	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2023	Budget 2024	
Äldreomsorg					
Ordinärt boende					
<i>Hemtjänst 1 januari - 31 mars</i>					
Omvårdnad, tätort, internt, kr/utförd timme	405 kr	413 kr	4 860 kr	4 956 kr	2,0
Omvårdnad, glesbygd, internt, kr/utförd timme	486 kr	496 kr	5 832 kr	5 952 kr	2,1
Service, tätort, internt, kr/utförd timme	358 kr	365 kr	4 296 kr	4 380 kr	2,0
Service, glesbygd, internt, kr/utförd timme	431 kr	440 kr	5 172 kr	5 280 kr	2,1
Omvårdnad tätort, externt, kr/utförd timme	433 kr	442 kr	5 196 kr	5 304 kr	2,1
Omvårdnad glesbygd, externt, kr/utförd timme	521 kr	531 kr	6 252 kr	6 372 kr	1,9
Service, tätort, externt, kr/utförd timme	384 kr	392 kr	4 608 kr	4 704 kr	2,1
Service, glesbygd, externt, kr/utförd timme	462 kr	471 kr	5 544 kr	5 652 kr	1,9
Matleverans internt, kr/styck	75 kr	76 kr	900 kr	912 kr	1,3
Matleverans externt, kr/styck	81 kr	83 kr	972 kr	996 kr	2,5
<i>Hemtjänst 1 april - 31 december</i>					
Omvårdnad, tätort, internt, kr/utförd timme	413 kr	425 kr	4 956 kr	5 105 kr	3,0
Omvårdnad, glesbygd, internt, kr/utförd timme	496 kr	511 kr	5 952 kr	6 131 kr	3,0
Service, tätort, internt, kr/utförd timme	365 kr	376 kr	4 380 kr	4 511 kr	3,0
Service, glesbygd, internt, kr/utförd timme	440 kr	453 kr	5 280 kr	5 438 kr	3,0
Omvårdnad tätort, externt, kr/utförd timme	442 kr	455 kr	5 304 kr	5 463 kr	3,0
Omvårdnad glesbygd, externt, kr/utförd timme	531 kr	547 kr	6 372 kr	6 563 kr	3,0
Service, tätort, externt, kr/utförd timme	392 kr	404 kr	4 704 kr	4 845 kr	3,0
Service, glesbygd, externt, kr/utförd timme	471 kr	485 kr	5 652 kr	5 822 kr	3,0
Matleverans internt, kr/styck	76 kr	78 kr	912 kr	939 kr	3,0
Matleverans externt, kr/styck	83 kr	85 kr	996 kr	1 026 kr	3,0
<i>Delegering 1 januari - 31 december</i>					
Delegeringsersättning, internt, kr/brukare	492 kr	507 kr	5 904 kr	6 081 kr	3,0
Delegeringsersättning, externt, kr/brukare	526 kr	542 kr	6 312 kr	6 501 kr	3,0
Vård- och omsorgsboende					
<i>1 januari - 31 mars</i>					
Medicinsk fotvård på mottagning, kr/behandling	450 kr	459 kr	5 400 kr	5 508 kr	2,0
Medicinsk fotvård vid hembesök, kr/behandling	720 kr	734 kr	8 640 kr	8 808 kr	1,9
<i>1 april - 31 december</i>					
Medicinsk fotvård på mottagning, kr/behandling	459 kr	473 kr	5 508 kr	5 673 kr	3,0
Medicinsk fotvård vid hembesök, kr/behandling	734 kr	756 kr	8 808 kr	9 072 kr	3,0
Måltidsverksamhet, heldygnskost (Buf)	744 756 kr	767 099 kr	8 937 072 kr	9 205 184 kr	3,0
Insatser personer med funktionsnedsättning					
Ledsagare/avlösare enligt Sol/LSS					
Personlig assistans, internt, kr/utförd timme	329 kr	339 kr	3 948 kr	4 066 kr	3,0
Personlig assistans, externt, kr/utförd timme	329 kr	339 kr	3 948 kr	4 066 kr	3,0
Ledsagning/Avlösning, internt, kr/utförd tim, jan-mar	324 kr	331 kr	3 888 kr	3 972 kr	2,2
Ledsagning/Avlösning, externt, kr/utförd tim, jan-mar	336 kr	343 kr	4 032 kr	4 116 kr	2,1
Ledsagning/Avlösning, internt, kr/utförd tim, apr-dec	331 kr	341 kr	3 972 kr	4 091 kr	3,0
Ledsagning/Avlösning, externt, kr/utförd tim, apr-dec	343 kr	353 kr	4 116 kr	4 239 kr	3,0
Boendestöd					
Boendestöd tätort internt kr/utförd timme jan-mar	448 kr	457 kr	5 376 kr	5 484 kr	2,0
Boendestöd glesbygd internt kr/utförd timme jan-mar	536 kr	547 kr	6 432 kr	6 564 kr	2,1
Boendestöd tätort externt kr/utförd timme jan-mar	479 kr	489 kr	5 748 kr	5 868 kr	2,1
Boendestöd glesbygd externt kr/utförd timme jan-mar	574 kr	585 kr	6 888 kr	7 020 kr	1,9
Boendestöd tätort internt kr/utförd timme april-dec	457 kr	471 kr	5 484 kr	5 649 kr	3,0
Boendestöd glesbygd internt kr/utförd timme april-dec	547 kr	563 kr	6 564 kr	6 761 kr	3,0
Boendestöd tätort externt kr/utförd timme april-dec	489 kr	504 kr	5 868 kr	6 044 kr	3,0
Boendestöd glesbygd externt kr/utförd timme april-dec	585 kr	603 kr	7 020 kr	7 231 kr	3,0
Korttidsstillsyn enligt LSS					
Nivå 1, intern kr/mån (Buf)	7 640 kr	7 869 kr	91 680 kr	94 430 kr	3,0
Nivå 2, intern kr/mån (Buf)	11 848 kr	12 203 kr	142 176 kr	146 441 kr	3,0
Nivå 3, intern kr/mån (Buf)	18 709 kr	19 270 kr	224 508 kr	231 243 kr	3,0
Nivå 4, intern kr/mån (Buf)	26 727 kr	27 529 kr	320 724 kr	330 346 kr	3,0
Individ- och familjeomsorg					
<i>1 januari - 31 mars</i>					
Familjerådgivning, kr/besök	1 479 kr	1 509 kr	17 748 kr	18 108 kr	2,0
<i>1 april - 31 december</i>					
Familjerådgivning, kr/besök	1 509 kr	1 554 kr	18 108 kr	18 651 kr	3,0

Investeringsbudget 2024 med plan 2025-2028

Socialnämnden

tkr

Investeringsprojekt/-objekt	Budget 2023	Prel ombudg	2024	2025	2026	2027	2028
S:A LOKALER	200	0	200	300	300	300	300
Lokalanpassning, oförutsedda brukarbehov	200	0	200	300	300	300	300
S:A INVENTARIER och IT/UTRUSTNING	1 800	0	1 500	7 000	3 500	1 500	1 500
Inventarier	700	0	1 500	7 000	3 500	1 500	1 500
Inventarier paviljongen Stenhamra	800	0					
Välfärdsteknik äldreomsorg	300	0					

SOCIALNÄMNDEN - Lokalutveckling i samarbete med externa aktörer	2025	2026	2027	2028
VoB för äldre Tranholmen (63 platser, 7 avd)	X			
VoB för äldre Träkvista Torg (70 platser, 7 avd)	X			
VoB för äldre Tappsundsplanen (70 platser)				X
Äldreomsorg - demensdagvård Tappsundsplan (20 platser). Samlokaliserad VoB				X
LSS bostäder 6 lgh, inriktning Träkvista Torg eller Stenhamra	X			
LSS bostäder 6 lgh, detaljplan för Ekerö Centrum, prel. extern aktör				█ (2029)
Daglig verksamhetslokaler - långsiktig lösning, inriktning inom detaljplan Ekerö C, prel. extern aktör				█ (2029)
VoB = Vård och omsorgsboende				